

Orgelvereniging

De Principaal

VZW

Gent

PROGRAMMA 2019

JANUARI - DECEMBER 2019
INTRODUCTIE

Beste liefhebbers van de muziek en het orgelerfgoed

Na de goed gevulde en succesvolle programmatie ter gelegenheid van de viering van het dertigjarige jubileum van De Principaal vzw zijn we opgetogen om u een nieuw werkjaar te mogen aankondigen.

Als orgelkring werkzaam in Oost-Vlaanderen zijn wij voortdurend begaan om u de mooiste pareltjes uit het orgellandschap voor te stellen tijdens onze orgelexcursies met de inmiddels legendarische Nostalbussen van de voormalige Belgische Buurtspoorwegen. Traditiegetrouw nemen twee uitstekende buschauffeurs, die ook grote orgelkenners en -liefhebbers zijn, aan het stuur plaats. Maar liefst drie orgelexcursies in Oost-Vlaanderen en een Gentse orgelwandeling geven u de gelegenheid om vijftien schitterende sacrale ruimten te bezoeken waar u normaal nooit zou komen. U hoort bij die gelegenheid de orgels die tot het interieur van de kerk behoren en de sfeer van het gebouw verrijken. Een groeiend team van puike organisten zet zijn beste beentje voor om u bij deze gelegenheden een aangepast muzikaal menu te serveren. Daarnaast speelt het Forrest-orgel van de Sint-Stefanuskerk de hoofdrol tijdens onze vele recitals en concerten met organisten uit binnen- en buitenland.

Ook het didactische luik van de orgelkunst ontsnapt niet aan onze aandacht: zowel het examenrecital van de studenten aan academie De Kunstbrug o.l.v. Paul De Maeyer, voorzitter orgelkring De Principaal vzw, als het openbaar examen van het Conservatorium onder leiding van de Brugse kathedraalorganist Ignace Michiels krijgt u in onze programmatie te horen, nu al het derde jaar op rij.

JANUARI - DECEMBER 2019
INTRODUCTIE

Dat Gent een orgelstad is, zullen we geweten hebben. Weldra komt bovenop het gekende orgelpatrimonium het Cavaillé-Coll-orgel van de Sint-Niklaaskerk in beeld.

Dankzij de inspanningen van de werkgroep Aristide Cavaillé-Coll van de Vrienden van de Sint-Niklaaskerk vzw kunnen we met zijn allen op 28 en 29 juni op "orgelbedevaart" naar Rouen en Caen, waar twee opmerkelijke hoogtepunten staan uit het oeuvre van Aristide Cavaillé-Coll. Speciaal voor de gelegenheid wordt u als organist uitgenodigd om te komen spelen op deze geweldige instrumenten. Uiteraard wordt u bijgestaan door kundige coaches en registranten. Als afsluiter van elk bezoek krijgen we een weergaloos recital door de titularis-organisten, die deze instrumenten beheersen als geen ander. Organisten: meld u tijdig aan (via mail naar Paul De Maeyer, voorzitter@deprincipaal.be) voor de voorbereidingsdag, want de plaatsen zijn beperkt! Uiteraard kunnen er ook luisteraars en cultuurliefhebbers mee op deze uitstap. Een stadswandeling tussen de historische vakwerkhuisen? Een glaasje calvados of een crêpe normande? Ieder zal zijn gading vinden in deze prachtige Normandische steden.

Noot: wil u graag het orgel bij u in de kerk in de kijker zetten of laten klinken? Wij helpen u graag en kunnen uw idee opnemen in een volgende excursie.

Als u interesse heeft in de jubileum-cd ter gelegenheid van 30 jaar De Principaal vzw, "Het orgel danst" is te koop via www.deprincipaal.be/cd.

zondag 6 JANUARI om 16 u.

NIEUWJAARSCONCERT

Sint-Stefanuskerk

Peter Thomas

Peter Thomas valt de eer te beurt om het nieuwe werkjaar van onze dynamische orgelkring te openen met een epifanierecital. Peter staat bekend om de precisie waarmee hij muziek benadert op vaktechnisch en expressief vlak. Als organist aan de Sint-Jozefkerk van Aalst en als directeur van de muziekacademie van dezelfde stad zal hij zorgen voor een muzikale ervaring van formaat op dit eerste evenement van het jaar.

Het Driekoningenfeest, Jan Steen

toegang niet-leden € 10, leden € 8

zondag 3 FEBRUARI om 16 u.
**HET IS MAAR HOE
DE KAARTEN VALLEN**

Sint-Stefanuskerk

Bruegelkwintet

Poëzie en orgel bij Bruegel door het Bruegelkwintet

Deze voorstelling vindt plaats in samenwerking met het Poëziecentrum van Gent.

U hoort Herlinda Vekemans, Alain Delmotte, Mark Van Tongele en Peter Theunynck in voordrachten, en Paul De Maeyer aan het orgel.

In "De spreekwoorden", Bruegels schilderij uit 1559, heerst een drukte van jewelste. In een aaneenschakeling van tafereeltjes verwerkt Pieter Bruegel de Oude meer dan 100 spreekwoorden en zegswijzen. Het werk geeft een indringende, sceptische kijk op de kleinste kantjes van de mens.

Voor "Het is maar hoe de kaarten vallen" kozen vier dichters elk een spreekwoord. Samen met organist Paul De Maeyer brengen ze gedichten en orgelmuziek die aanleunen bij de bonte wereld van een schilder wiens oeuvre tot ons collectief geheugen behoort, dit 450 jaar na het overlijden van Pieter Bruegel de Oude. Op het programma staat orgelmuziek van Vlaamse polyfonisten en uitgevers van dansmuziek die ten tijde van Bruegel in onze streken zeer actief waren: Adriaan Willaert, Tielman Susato, Philippus De Monte, Jakob Obrecht, Pieter Phalesius.

met steun van:

toegang niet-leden € 10,
leden De Principaal en abonnees Poëziekrant € 8

zondag 3 MAART om 12.30 u.

ORGELWANDELING

Gent

gids: Paul Oyen

Paul Oyen leidt ons door de stad en vertelt ons over een boeiende site met beroemd katholiek internaat, begijnhof en protestanten in Gent, begeleidt ons bij de tocht naar Sint-Stefanuskerk.

- 12:30 kapel Nieuwen-Bosch Tweebruggenstraat 34 **Joachim David**

Wat heeft een kerkorgel met een schooluniform te maken? Allebei zijn ze te linken aan de Nieuwen-Boschschool. De scholieren dragen een sober uniform in grijs en wit als verwijzing naar de eeuwenoude traditie van de site en het instituut, waar onder meer een van de oud-leraars, Josée De Wit, een gulle mecenas was die mee het Flentrop-orgel van de Sint-Niklaaskerk heeft mogelijk gemaakt. Daarnaast beschikt de kapel over een voortreffelijk kerkorgel dat we speciaal voor deze gelegenheid willen laten horen in een repertoire dat stamt uit drie eeuwen Gentse orgelmuziekgeschiedenis.

- 13:30 kerk Onze-Lieve-Vrouw Presentatie Klein Begijnhof
Lange Violettestraat 235 **Annemie Bonné**

Weet u wat een begijnstoof is? Dit kacheltje diende om 's winters met gloeiende kolen erin geplaatst te worden onder de brede cape van de eerwaarde dames die op die manier de kerkdiensten konden bijwonen zonder helemaal te bevriezen.

Annemie Bonné uit Lier brengt een keur aan prachtige stukjes orgelmuziek van grootmeester Jacques-Nicolas Lemmens (die ook het instituut voor kerkmuziek en later de muziek- en kunsthogeschool stichtte, het Lemmensinstituut) op een romantisch Stevens-orgel in een oude, zeer mooie orgelkast gedragen door een uitzonderlijk mooie kerkakoestiek.

Er worden fragmenten voorgelezen uit "Juffrouw Sinforosa", de naam

zondag 3 MAART om 12.30 u.

ORGELWANDELING

Gent

gids: Paul Oyen

van een begijn en tevens een literair werkje van Felix Timmermans, die eveneens afkomstig is uit Lier.

- 14:30 Protestantse kerk Gent Centrum hoek Sint-Kristoffelstraat & Brabantdam **Stan Van Rompay** en **Wouter Moerman**

Orgel en gitaar, gaat dat wel samen? Als men de verhoudingen in acht neemt, uiteraard wel. Dan wordt het zelfs een geweldig mooie bezetting: het kamermuzikale snarenspeel dat doet denken aan de harp van koning David, in dialoog met de mystieke orgeltoon van een klein maar fijn instrument dat buiten de protestantse gemeente te weinig bekend is.

- 16:00 Sint-Stefanuskerk Sint-Margrietstraat 11 **Bart Verheyen**

Het is een bijna onmogelijke opgave om het palmares aan onderscheidingen en artistieke referenties van de Antwerpse musicus Bart Verheyen samen te vatten. Als leerling van wijlen Marc Van Driessen won hij onder andere de wedstrijd van de Vlaamse Orgeldagen, een evenement georganiseerd door De Principaal vzw. Na meerdere internationale beurzen en een schitterend studie- en concertentrajec zijn we ontzettend vereerd dat hij ons tot besluit van deze muzikale wandeling door Gent een staaltje van zijn muzikaal vernuft wil komen tonen. Uiteraard krijgt hij daarvoor de Rolls Royce van de romantische instrumenten ter beschikking: het Philippe Forrest-orgel van de augustijnen.

U hoort muziek van Franz Liszt en Julius Reubke.

Na dit recital wordt u vergast op een receptie in de pastoriezaal.

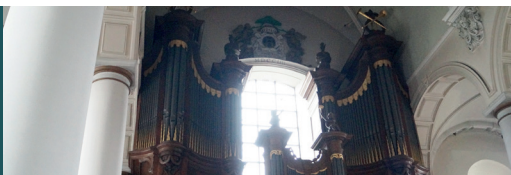
4 concerten incl. programmaboekje: niet-leden € 22, leden € 20, of per concert € 5

Paasmaandag 22 APRIL om 12.30 u.

ORGELEXCURSIE

Van Peteghem

i.s.m. Nostalbus

- 12:30 P+R Oostakker, vertrek met Nostalbus
- 13:00 Meulestede, bespeling door **Chris Vandekerkhove**
- 14:15 Zele, bespeling door **Antoon Fauconnier**
- 15:30 koffie met dessert
- 16:30 Sint-Lievens-Houtem, bespeling door **Veera Voordeckers**
- 18:00 Gijzegem, bespeling door **Vessela Dyakova**
- terugrit naar P+R Oostakker

Het orgel van de **Sint-Antoniuskerk** aan de **Muide** is klein, heel erg klein. Als men hoort hoe magistraal en groots het klinkt, springt het bescheiden formaat van het instrument nog meer in het oog. Tot zijn grote spijt is Chris geen familie van Abraham van den Kerckhoven. Deze laatste was organist in de Brusselse Sint-Katharinakerk en tevens de "kamerorganist" van aartshertog Leopold Wilhelm van Oostenrijk. Er resten bijzonder weinig composities van zijn hand. Zijn oeuvre is ons enkel overgeleverd in een handgeschreven organistenboek, gedateerd op 1741 en gesignd door J.I.J. Cocquiel, een priester verbonden aan het kapittel van Zinnik (Soignies, Henegouwen). Chris brengt een fantasie (een vrije compositie) die de mooie cornet van dit orgel laat schitteren.

Paasmaandag 22 APRIL om 12.30 u.

ORGELEXCURSIE

Van Peteghem

i.s.m. Nostalbus

In **Zele** bezoeken we de **Sint-Ludgeruskerk**. De naam Antoon Fauconnier laat in orgelland meer dan een belletje rinkelen. Als adviseur, ontwerper, inspecteur en orgelconsulent was hij jarenlang verbonden aan het Vlaamse erfgoedbeleid rond orgels. Onder zijn impuls en kundige evaluatie werden vele orgels gerestaureerd en geherwaardeerd met schitterende wedergeboortes van muzikale hoogtepunten tot gevolg. Een van de accenten in zijn levenswerk was het miskende en vaak gehavende oeuvre van de orgelbouwersdynastie Van Peteghem die haar bakermat had in (jawel!) de Drabstraat in het centrum van Gent. De beroemde telgen van deze bijzondere familie waren actief over geheel Vlaanderen tot in Noord-Frankrijk en onderscheidden zich onder meer in het bouwen van "steengoede fluiten" zoals Antoon ons ooit toevertrouwde. Uiteraard is de betekenis van Van Peteghem niet te herleiden tot het bouwen van alleen maar fluiten. De hele opvatting van deze bijzondere instrumenten is op zich een uitgebreide studie waard. Alvast doen wij onze duit in het zakje door een excursie exclusief aan deze stijl te wijden. We zijn dus wat blij dat Antoon met zijn kennis en ervaring het Van Peteghem-orgel van Sint-Ludgerus in Zele wil presenteren aan onze groep. Na de beluistering van het hoofdorgel heeft Antoon naar het schijnt nog een verrassing voor ons in petto...

Sint-Lievens-Houtem is een gemeente met een rijke geschiedenis. De bedevaart tot Sint-Livinus, begraven in de **Sint-Michielskerk**, leidde tot een massale jaarmarkt. Deze kerk is een sacraal erfgoed met wortels tot in de 10de eeuw en unieke muurschilderingen. Het prachtige Van Peteghem-orgel uit 1786 met twee klavieren wordt algemeen gezien als het pronkstuk van de kerk. Heel graag laten wij het bij deze gelegenheid horen onder de vingers van de getalenteerde master in de pianokunst en orgelstudente Veera Voordeckers.

Paasmaandag 22 APRIL om 12.30 u.

ORGELEXCURSIE

Van Peteghem

i.s.m. Nostalbus

Het orgel van **Gijzegem** is op zich al een bedevaart waard. De zeldzaam mooie klankkleuren van dit kunstwerk, in ere hersteld door de geniale handen en oren van Joris Potvlieghe, blijven lang bij. Het uiterst vriendelijke onthaal door Etienne Biebaut en zijn kerkwerkersploeg draagt mee bij tot een onvergetelijke ervaring. Vessela Dyakova is als Bulgaarse pianiste naar België gekomen om aan de academie van Dendermonde een uitstekende pianoklas uit te bouwen. Wie benieuwd is naar de invloed van de Balkan op muziek van Georg Muffat, muziek van Girolamo Frescobaldi, de beroemde organist van de Sint-Pietersbasiliek te Rome, en schitterende magnificatfuga's van Johann Pachelbel, mag dit concert zeker niet missen.

Indien u interesse heeft om deel te nemen aan deze orgelexcursie, gelieve u aan te melden op www.deprincipaal.be/inschrijving. Indien u meer info wilt of liever telefonisch inschrijft, kan u terecht bij dhr. Roland Van Liefferinge op 09/282 84 82. U kan ook een mailtje sturen naar excursies@deprincipaal.be. Let wel: uw inschrijving is pas definitief na overschrijving van het gepaste bedrag aan De Principaal. Vermeld in de mededeling a.u.b. uw naam en de naam van eventuele andere deelnemers voor wie u betaalt. Tijdig inschrijven is aangeraden, de plaatsen zijn beperkt.

deelname alles incl. niet-leden € 40, leden € 38

zondag 5 MEI om 14 u.

EXAMENRECITAL

Sint-Stefanuskerk

De Kunstbrug

Orgelmuziek bestaat al sinds de middeleeuwen en heeft zich sedertdien zeer breed ontwikkeld. Er zijn prachtige symfonische orgels en schitterende barokorgels. Het orgel biedt honderden mogelijkheden inzake klankkleuren en variatie. De wijze waarop klank zich voortplant in een kerkgebouw vraagt een speciale speelwijze en een gerichte expressie van de musicus. De cursus orgel voorziet in een opleiding speeltechniek met een comfortabele houding bij het manueel- en pedaalspel. We leren kleine mankementen verhelpen, tongwerken stemmen en mooi registreren. Er wordt veel aandacht besteed aan interpretatie, literatuurstudie en improvisatie. Men kan hier ook ondersteuning vinden bij de zoektocht naar functionele muziek zoals voor uitvaarten en huwelijken. In dezelfde opleiding leert men naast de orgelles via het vak begeleidingspraktijk liederen begeleiden, harmonisaties maken, vlot van het blad spelen, eigen creaties maken en concerten geven. Wij leggen de link naar barokke basso continuo, volksmuziek en jazz. Soms begeleiden we aan de piano en voorzien we stille film van klank. Het vak algemene muziektheorie helpt ons onze eigen composities te maken.

Paul De Maeyer heeft dertig jaar ervaring als orgelleraar, is concertorganist, begeleider en veelgevraagd als improvisator bij bijv. stille films. Hij maakt programma's op maat van de leerlingen waarbij de creativiteit wordt aangesproken en ontwikkeld, en zorgt ervoor dat ieder zich thuis voelt aan het instrument. Christophe Goedvriend heeft als leraar algemene muziektheorie een coachingsplan om leerlingen jaarlijks een eigen compositie te laten maken. Daarnaast is hij als koordirigent regelmatig actief in Gent en omgeving. Kersten Cottyn is als lerares klavecimbel een vaste waarde in het concertleven, ook op het vlak van kamermuziek, met onder meer programma's uit de middeleeuwen en de renaissance.

gratis toegang, programmaboekje € 5

zondag 2 JUNI om 14 u.

OPENBARE PROEF

Sint-Stefanuskerk

Conservatorium
Gent

Wie zich professioneel wil vervolmaken in de specialiteit van het orgelspelen, kan daarvoor terecht in de Kask-afdeling Conservatorium Gent in de Hoogpoort. De benaming conservatorium duidt tegelijk op het aspect muziekhogeschool en op het bewaren van de zachte waarde van de muziekbeoefening in de 19de-eeuwse betekenis: sterke ontwikkeling van technische mogelijkheden om tot een performante muzikale expressie te komen.

Vanaf 1830 ontstonden deze instellingen in onze contreien. Vele grote steden zoals Kortrijk, Oostende, Leuven en Mechelen hebben in navolging van deze grote traditie een muziekacademie die nu nog steeds conservatorium genoemd wordt. Het conservatorium kan bogen op een grote orgeltraditie met belangrijke orgelleraars zoals Joseph Tilborghs, Flor Peeters (die zijn lessen gaf aan het Cavaillé-Coll-orgel van de Sint-Niklaaskerk), Gabriël Verschraegen en Dirk Verschraegen.

Enkele studenten zetten ook nu nog de stap naar een intensieve, beroepsmatige beoefening van de orgelkunst. Zij worden in Gent begeleid door Ignace Michiels, organist aan de kathedraal van Brugge, vermaard concertorganist en docent orgel aan het Conservatorium van Gent. Naast de intensieve orgeltraining krijgen de studenten vakken zoals notenleer, geschreven harmonie, praktische harmonie en orgelbouw en -literatuur.

gratis toegang, programmaboekje € 5

vrijdag 28 - zaterdag 29 JUNI

CAVAILLÉ-COLL-EXCURSIE

Rouen en Caen

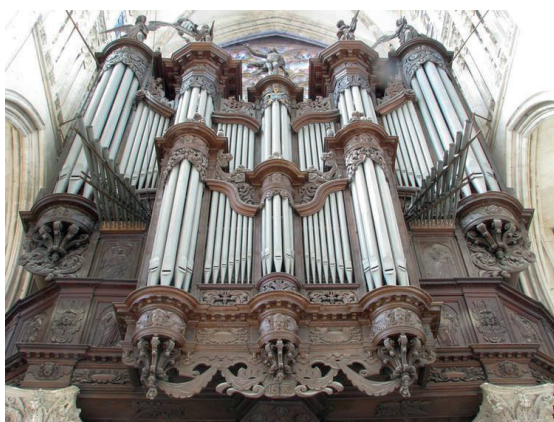
i.s.m. Vrienden
van de Sint-Niklaaskerk

In de aanloop naar de restauratie van het wereldberoemde Gentse orgel vergelijken we twee andere meesterwerken van dezelfde orgelbouwer, Cavallé-Coll. We ondernemen een tweedaagse excursie op 28 en 29 juni naar Caen en Rouen in samenwerking met Vrienden van de Sint-Niklaaskerk vzw.

De excursie in het kort:

- interactieve presentaties en recitals door de titularis-organisten op beide Cavallé-Coll-orgels;
- gelegenheid om de orgels te bespelen voor kenners en liefhebbers in geleide workshops door de titularis-organisten en begeleiders;
- referaten door experts en ervaringsdeskundigen met het werk van Aristide Cavallé-Coll;
- begeleiding door Alain Bouvet, Jean-Baptiste Monnot, Michel Robert en Paul De Maeyer;
- inschrijving via www.deprincipaal.be/inschrijving;
- meer info via info@deprincipaal.be.

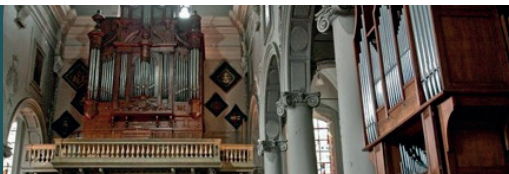
Saint-Ouen, Rouen

deelname incl. vervoer, hotel en bezoeken: € 325
(niet inbegrepen in het jaarabonnement)

19 tot 26 JULI om 13 u.

GENTSE FEESTEN

Sint-Stefanuskerk

Tijdens de Gentse Feesten laten orgelstudenten de drie schitterende orgels van de Sint-Stefanuskerk spreken. Drie, jawel, u zal namelijk ook het zopas aangekochte koorgebedorgel gebouwd door Van Vulpen in Utrecht horen. In het slotweekend kan u een audiovisuele presentatie over de ruimtelijke ontwikkeling van Gent met live orgelmuziek bijwonen.

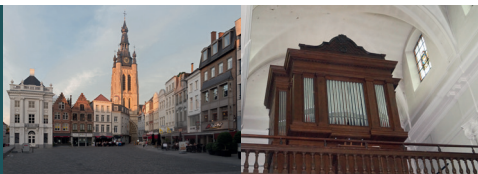
- vrijdag 19 juli Bernadette Lammens
- zaterdag 20 juli Herman Rosseau - Bert Vervaet - Paul De Maeyer
- zondag 21 juli Herman Rosseau - Bert Vervaet - Paul De Maeyer
- maandag 22 juli Stefaan Schampheleer
- dinsdag 23 juli Veerle Nimmegeers - Evelien Verschueren, vierhandig orgel
- woensdag 24 juli Lodewijk en Hendrik Mispelon, orgel en tenor
- donderdag 25 juli Stan Van Rompay
- vrijdag 26 juli Toon Pillaert

toegang € 8

zondag 25 AUGUSTUS om 12.30 u.

ORGELEXCURSIE

Orgelooft langs de Leie
i.s.m. Nostalbus

- 12:30 P+R Oostakker, vertrek met Nostalbus
- 13:00 Drongen, Sint-Gerolfkerk (Mahauden-orgel): bespeling door **Ingrid Buyl**
- 14:00 Deurle, Sint-Aldegondiskerk: bespeling door **Roland Van Liefveringe** en **Mirella Ruigrok** (bombarde)
- 15:00 Bachte, De Sterre, koffie met taart, met muzikale verrassing door **Ilze Bertrand**
- 16:30 Kortrijk, Sint-Maartenskerk, bespeling door **Bernadette Lammens**
- 17:30 Kortrijk, Begijnkerk, bespeling door **Dirk Blockeel**
- 19:30 P+R Oostakker, aankomst Nostalbus

Sint-Gerolf heeft niet alleen een mooie peperbus als toren, het is ook een kerk met een prachtige akoestiek. Ze huisvest twee recent gerestaureerde orgels, een unicum voor onze streken.

Ingrid Buyl heeft ons tijdens de excursies al meermaals verrast met een boeiend romantisch orgelprogramma. Deze keer zet zij de namiddag in aan de fraaie reconstructie van het Mahauden-orgel van Drongen.

De prachtige bombarde is een dubbelrietinstrument uit de renaissance, dat voorkomt in versies zoals sopraan (schalmei), alt en tenor. De klankontwikkeling van het instrument kent een grote uitstraling en komt feestelijk boven een orgelplenum uit. In **Deurle** treffen we Roland Van Liefveringe, onze inspirerende ondervoorzitter

zondag 25 AUGUSTUS om 12.30 u.

ORGELEXCURSIE

Orgeloogst langs de Leie
i.s.m. Nostalbus

en coördinator van de excursies. En Mirella Ruigrok is zo stilaan onze huisbombardiste aan het worden.

Bernadette Lammens is een opmerkelijke muzikante. Haar bijzondere muzikale interesse is haar drijfveer om werken te studeren en als uitvoerder te communiceren, in de hoop de luisteraar te ontroeren door de intrinsieke schoonheid van een geniaal werk. Na het behalen van haar masterdiploma piano ging zij aan de slag als ingenieur, maar volgde gedurende vele jaren orgellessen bij Léon Kerremans en Joris Lejeune. Momenteel knoopt zij hier een vervolg aan in de orgelklas van Paul De Maeyer. Vandaag speelt zij een bijzonder programma met een mooie selectie muziek die het zeer goed doet op het prachtige orgel in de Sint-Maartenskerk van **Kortrijk**.

Indien u interesse heeft om deel te nemen aan deze orgelexcursie, gelieve u aan te melden op www.deprincipaal.be/inschrijving. Indien u meer info wilt of liever telefonisch inschrijft, kan u terecht bij dhr. Roland Van Liefferinge op 09/282 84 82. U kan ook een mailtje sturen naar excursies@deprincipaal.be. Let wel: uw inschrijving is pas definitief na overschrijving van het gepaste bedrag aan De Principaal. Vermeld in de mededeling a.u.b. uw naam en de naam van eventuele andere deelnemers voor wie u betaalt. Tijdig inschrijven is aangeraden, de plaatsen zijn beperkt.

deelname alles incl. niet-leden € 40, leden € 38

4 donderdagen SEPTEMBER om 20 u.

INTERNATIONAAL ORGELFESTIVAL DIALOGEN

Sint-Stefanuskerk

Het internationaal orgelfestival staat dit jaar in het teken van dialogen. Meerdere nationaliteiten spreken tot elkaar via het Forrest- en Flentrop-orgel van de Sint-Stefanus en zelfs via een middeleeuws portatieforgel. Op die manier wordt er ook een gesprek gevoerd dat zich verplaatst in de tijd. Het thema duidt zowel op de muzikale vorm van een dialoog in de orgelmuziek als op menselijke samenspraak en de wisselwerking tussen culturen, instrumenten en de menselijke interactie in het algemeen. Dialogen zijn een grote inspiratiebron voor het leven. Als we niets zeggen of naar niets luisteren, zitten we opgesloten in onze gedachten, maar als we onze oren en mond openen, kan er wederzijdse inspiratie groeien. Zo kennen wij de dialogen van Socrates in de geschriften van Plato als vorm om filosofische gedachten neer te schrijven. Bij een concerto dialogueert een solist met het orkest, in het theater is de dialoog de kracht die het stuk op gang brengt en houdt. Zelfs in een monoloog spreekt de acteur tot zichzelf of tot een denkbeeldige antagonist. De dialoog is op die manier eigenlijk de toonspraak van de kunst in het algemeen. Kunst vertelt ons iets en als wij luisteren, vindt de interactie plaats, al is het dan alleen maar in ons gemoed of ons hart. Daarom zal kunst nooit meetbaar zijn of in absolute termen becijferbaar. Ze is een zachte waarde en bevindt zich vaak in een klein hoekje. Vanuit dat hoekje kan er natuurlijk altijd een dialoog op gang komen... En hieruit komen soms grootse dingen tot stand.

- 5 september **Léon Kerremans** (België) - **Eugeniusz Wawrzyniak** (Poznan, Polen): twee orgels, vierhandig en viervoetig

Léon Kerremans is een van die exquisite organisten die het orgel van binnen even goed kent als van buiten. Als adviseur en ontwerper van orgelrestauraties heeft hij een enorme ervaring opgebouwd in orgelbouw, wat onmiddellijk hoorbaar is aan de verfijnde registraties op zijn concerten. Daarnaast heeft hij een zwak voor gekke orgelmuziek

4 donderdagen SEPTEMBER om 20 u.
INTERNATIONAAL ORGELFESTIVAL
DIALOGEN
Sint-Stefanuskerk

als bisnummer. Men weze gewaarschuwd! We mogen ook niet onvermeld laten dat hij er zijn levenswerk van maakte om het fabuleuze Klais-orgel van de Sint-Servaaskerk van Schaarbeek vanuit een liefdevolle gedrevenheid bijna persoonlijk te adopteren, waardoor het zich permanent in een opperbeste staat bevindt. Léon heeft een buitengewoon grote kennis van de (onbekende) orgelliteratuur, het orgellandschap en respectvolle restauratiemethoden. Wij zijn zeer vereerd hem samen met zijn Poolse collega te mogen ontvangen voor het openingsrecital van het festival Dialogen van De Principaal.

Eugeniusz Wawrzyniak kwam na zijn opleiding in Polen naar Luik en Brussel studeren en begon in Charleroi zijn muzikale leven verder uit te bouwen met een lespraktijk en een indrukwekkende internationale carrière als solist en kamermusicus.

Sinds 1990 is Eugeniusz Wawrzyniak titularis-organist aan de Notre Dame de Miséricorde te Marchienne-au-Pont. Hij geeft les orgel en piano aan het "Atelier Musical" in Manage. Als voorzitter van de muzikale vereniging "Concerto" animeert hij het cultureel leven in de streek van Charleroi en organiseert hij in het kader van het festival "Automne Musical de Marchienne" concerten voor kamermuziek, orgel en koor.

- 12 september **Marien Stouten** (Nederland) - **Jan Peter Teeuw** (Nederland): twee orgels, vierhandig en viervoetig

Heeft u reeds bekende orkestwerken van Ravel of Rossini op orgel gehoord? Orgelduo Jan Peter Teeuw en Marien Stouten blazen een oude Engelse traditie nieuw leven in. Tot ver in de twintigste eeuw was het gebruikelijk om grote orkestwerken voor orgel te bewerken. In navolging van hun Britse voorgangers klommen Teeuw en Stouten in de pen en maakten een aantal spectaculaire arrangementen van klassieke

4 donderragen SEPTEMBER om 20 u.
INTERNATIONAAL ORGELFESTIVAL
DIALOGEN
Sint-Stefanuskerk

meesterwerken. Ditmaal niet voor twee, maar voor vier handen!
"Er worden niet zoveel vierhandige orgelconcerten gegeven," aldus Jan Peter Teeuw. "En de meeste nummers van ons programma worden zelden of nooit op orgel uitgevoerd, terwijl dat juist zo geweldig klinkt. We willen de bezoekers laten horen dat het orgel, dat vaak een 'duf' imago heeft, ook heel verrassend en verfrissend kan klinken." Waan u voor de gelegenheid in een echte Engelse town hall en beluister Ravels *Pavane pour une infante défunte* of Rossini's ouverture *L'Italiana in Algeri*.

- 19 september **Ilze Bertrand** (Letland) - **Franz Danksagmüller** (Duitsland)

Ilze Bertrand is specialist in oude muziek. Ze behaalde onderscheidingen aan de conservatoria van Den Haag en Boulogne en ze treedt regelmatig op in prachtige programmaties.

Voor de gelegenheid van het dialogenfestival werkt zij samen met Franz Danksagmüller. Deze Oostenrijkse kunstenaar combineert muziek met historische instrumenten (door klassieke instrumentale ensembles) en live elektronica. Hij zoekt onder meer ook naar manieren om data als het startpunt voor een muzikale reis te gebruiken. Hij was eerst organist aan de kathedraal van Sankt Pölten en sinds 2005 is Franz Danksagmüller als professor orgel verbonden aan de Musikhochschule Lübeck.

- 26 september **Paul De Maeyer** (België) - **Michel Robert** (Frankrijk)

Paul De Maeyer en Michel Robert sluiten "une alliance franco-belge" en vergasten u op een "estafette des improvisateurs". De twee orgels van de Sint-Stefanuskerk gaan in duel, het komt ongetwijfeld tot een clash van orgelstijlen, maar evengoed tot een inspirerende dialoog.

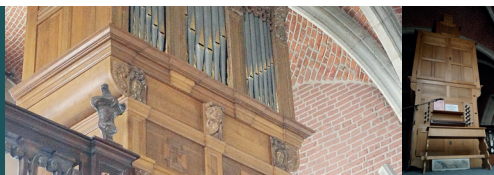
één concert niet-leden € 12, leden € 10
abonnement voor het festival niet-leden € 40, leden € 30

zondag 6 OKTOBER om 12:30 u.

ORGELEXCURSIE

Gentse omgeving

i.s.m. Nostalbus

- 12:30 P+R Oostakker, vertrek Nostalbus
- 13:00 Heusden, **Frank Heye**
- 14:00 Destelbergen, **Lotte Rohde**
- 15:00 koffie met dessert
- 17:00 Laarne, **Maarten Verbiest**
U zal werk horen van blinde organisten uit de Spaanse renaissance: Antonio de Cabezón, Pablo Bruna en Francisco Correa de Arauxo.
- 18:00 Kalken, **Urbain De Wilde** en **Frank Heye** (vierhandig orgel)
- 18:45 receptie voor alle aanwezigen
- 19:15 vertrek eerste bus naar P+R Oostakker
- 20:00 vertrek van de tweede bus naar P+R Oostakker

Frank is natuurlijk geen onbekende in Gent en bij orgelliefhebbers in het bijzonder. Als titularis-organist van **Heusden** en Destelbergen en docent orgel aan de 'GO kunstacademie Gent' en de Stedelijke academie voor muziek, woord en dans in Oudenaarde is hij zeer actief in de streek. Wij herinneren ons het opgemerkte en schitterende concert met Vlaamse romantische orgelmuziek dat hij gaf voor de Principaal vzw in het voorjaar van 2017.

Lotte Rohde is als student van Frank Heye flink aan het vorderen in de orgelstudie.

zondag 6 OKTOBER om 12:30 u.

ORGELEXCURSIE

Gentse omgeving

i.s.m. Nostalbus

Het orgel in **Destelbergen** werd oorspronkelijk gebouwd door Petrus Van Peteghem voor de kerk van Sint-Jacob op den Coudenberg te Brussel. Doordat de algemene regeringsraad van het Oostenrijks bewind zich wilde huisvesten in de gebouwen van de abdij, werd deze prompt opgeheven. In 1786 kocht de parochie van Destelbergen het orgel dat geplaatst werd in de net gebouwde kerk. Het instrument werd in 1885 getransformeerd door Charles Anneessens. Er werden twee zijtorens toegevoegd en het instrument beschikte toen over 2 klavieren en een pedaal, en had een pneumatische tractuur. Er werden ook een aantal speelhulpen toegevoegd. In de periode 1995 - 1996 werd het orgel voor een tweede maal grondig gereinigd, uitgebreid en volledig herintoneerd door Etienne De Munck uit Sint-Niklaas. In 2003 werd een fagot 16' bijgeplaatst in het pedaal en in 2014 werd de oude elektronica uit de jaren '50 vernieuwd. Het orgel beschikt thans over een Setzer-combinatiesysteem met generale crescendo van de firma Laukhuff uit Duitsland.

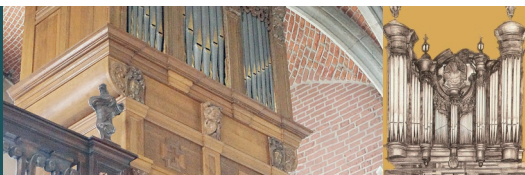
Het orgel van de Sint-Machariuskerk van **Laarne** werd gebouwd door Lenglet in 1672 en werd gerestaureerd in 1982 door orgelbouw Verschueren uit Heyhuysen. Het is een karaktervol instrument met een strenge oude stemming, waardoor de oude muziek zeer zuiver klinkt. Maarten Verbiest is blind geboren en heeft zich ontwikkeld tot een voortreffelijk musicus. De manier waarop blinden omgaan met het studeren van muziek is uiterst boeiend maar evenzeer indrukwekkend. Eerst wordt de partituur omgezet in braille (in dit geval door vader Dirk), dan wordt de partituur stem voor stem gememoriseerd, om daarna als geheel opgeslagen te worden op de "harde schijf" van een kolossaal geheugen. Alle details die niet in de noten geschreven staan, zoals interpretatieaanwijzingen en registraties, moeten evenzo in het geheugen geprent worden en geïntegreerd in het "grote klankplan".

zondag 6 OKTOBER om 12:30 u.

ORGELEXCURSIE

Gentse omgeving

i.s.m. Nostalbus

Urbain De Wilde is organist van Zaffelare en **Kalken** en een bevlogen studax met telkens weer zeer grote concertprogramma's op de lesse-naar. De grootste orgelliteratuur passeert zijn ogen en vingers, en hij weet er op regelmatige tijdstippen smaakvolle concerten mee neer te zetten. Samen met Frank vormt hij een duo dat vierhandige orgelmuziek neerzet tot besluit van deze boeiende orgeluitstap. Tot slot volgt een receptie in de kerk.

Indien u interesse heeft om deel te nemen aan deze orgelexcursie, gelieve u aan te melden op www.deprincipaal.be/inschrijving.

deelname alles incl. niet-leden € 40, leden € 38

zondag 3 NOVEMBER om 16 u.

SINT-HUBERTUSCONCERT

Sint-Stefanuskerk

Jan Vermeire

jachthoornkring Rallye Ypara

Jan Vermeire ontpopte zich tot een van onze nationale orgelsterren die regelmatig de wereld afreist om opgemerkte producties met het orgel neer te zetten. Als orgelstudent van Hubert Schoonbroodt heeft hij een bijzondere vorming gekregen in oude muziek en de diverse technieken die hiermee samengaan, wat hem een heel brede kijk heeft gegeven op de orgelcultuur, een grote kwaliteit waarvan zijn programma's steeds getuigen. Zijn interesse voor en expertise inzake orgelbouw blijven door een zeer actieve concertpraktijk steeds verder aangroeien. Hier tekent Jan voor een regelrecht Sint-Hubertusprogramma waarbij gekozen wordt voor de uiterst karakteristieke en onvergetelijke klank van echte jachthoorns die ons doen dromen van feestelijke evenementen tijdens het wildseizoen op het platteland.

toegang niet-leden € 12, leden € 10

zondag 1 DECEMBER om 16 u.

MAGNIFICATCONCERT

Sint-Stefanuskerk

Luc Ponnet
Schola Gregoriana

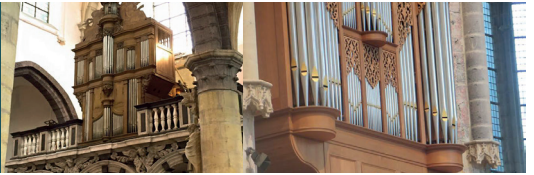
De eerste zondag van de advent vormt traditiegetrouw een boeiende start van een nieuw kerkelijk jaar. Het Magnificat past hier als thema uitstekend. Tegelijk is het Magnificat een thema dat in de orgelcultuur een belangrijke rol speelt. Op oude orgelluiken staat langs de ene kant de engel Gabriël afgebeeld. Hij brengt aan Maria de boodschap dat zij zwanger is van de Heilige Geest. Als antwoord heft Maria (afgebeeld op het orgelluik van de andere zijde) het Magnificat aan, dat meegezongen wordt door de "duizend monden" van de gelovigen, die gesymboliseerd worden door de honderden orgelpijpen. Geen wonder dat er zoveel componisten zijn die een Magnificat schreven voor het orgel. Het mooiste is uiteraard als het orgel afgewisseld wordt met gregoriaanse Magnificatverzen: die worden dagelijks in alle slotkloosters tijdens alle officies van oudsher gezongen.

Joachim Kelecom was ooit medewerker van De Principaal en stond mee aan de wieg van de Vlaamse Orgeldagen. Daarnaast heeft hij zich ontwikkeld tot specialist van het gregoriaans. Hij is als docent verbonden aan het gregoriaans centrum van Drongen en leidt een eigen Schola in Sint-Pieters-Leeuw. Met deze groep brengt hij een bijzonder programma speciaal voor het tijdeigen.

Luc Ponnet is niet alleen orgeldocent aan de hogeschool, hij is ook muziekinspecteur, festivaldirecteur, curator van belangrijke orgels in Limburg en Leuven en één van de beroemdste organisten van België. Zijn activiteitenpalmares is bijzonder rijk gevuld met een gigantische inzet voor het orgelpatrimonium, het opleiden van en kansen bieden aan jong talent. Daarnaast is hij internationaal actief als orgelsolist in diverse, vaak erg originele bezettingen.

toegang niet-leden € 12, leden € 10

WIE ZIJN WIJ?

- Paul De Maeyer
voorzitter
- Roland Van Liefferinge
ondervoorzitter, orgelexcursies
- Johan Van Maercke
secretaris, ICT,
ledenadministratie
- Jo Alloo
penningmeester
- Wouter Moerman
hulpsecretaris, ICT, redactie

WIE ZIJN WIJ?

- Veronique Vlerick
medewerker, redactie

- Veerle Nimmegeers
medewerker, redactie

- Dominiek Lust
medewerker, promotie,
fotografie

- Ingrid Buyl
medewerker, promotie

- Marc Van Campenhout
medewerker, fotografie

- Filip Van Lancker
medewerker, fotografie

MET DANK AAN

ONZE

SPONSORS

Als het orgel uw en onze passie is ...

Delobelle
orgelhuis

JOHANNUS - MIXTUUR - HAUPTWERK

www.orgelhuis.be

bezoek vrijblijvend onze TOONZAAL

IMMO NOBELS

Wij verkopen en verhuren ook uw eigendom.

Hoofdkantoor Oudenaarde
Dokter H. Dewolfstraat 23

Filialen:
Gent - Ronse - Brakel - Lessen - Zottegem - Berlare

Tel. 055 30 92 90 - www.nobels.be

**SINT-LIEVENS
HOUTEM**

 WAREGEM
stad in galop

 Destelbergen
DICHT BIJ ALLES

trevion

De Groene Gentse Greenpeace Goedgekeurde
Energieleverancier - Duurzaamheidsscore: 20/20

www.trevion.be

CULTUUR
GENT

 **AALST
VERGEET
JE NOOIT**

 **Zele
voluit**

 **VZW VRIENDEN
SINT-NIKLAASKERK**

!Deinze

www.orgelmakerdemunck-claessens.com
org.demunck@gmail.com

www.orgelmakerdemunck-claessens.com

MET DANK AAN

ONZE

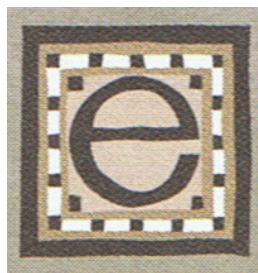
SPONSORS

SPAANSE & PORTUGESE WIJNEN

www.alhambra.be

Erasmus
Hotel

www.erasmushotel.be

A. Nijse & Zoon

orgelmakers
www.renenijse.nl

www.renenijse.nl

Provincie
Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons

SINT-MARTENS-LATEM

Gemeente Laarne

KASTEEL OOIDONK

gent:

VAN DE MOER INSTRUMENTS

MOORSELBAAN 122, B-9300 AALST
053 / 21 37 29 - www.vandemoer.be

- 1 Sint-Stefanuskerk met het befaamde Forrest-orgel en het Flentrop-orgel | Sint-Margrietstraat
- 2 Protestantse kerk Gent Centrum | Brabantdam
- 3 kapel Nieuwen-Bosch | Tweebrugstraat 34
- 4 kerk Onze-Lieve-Vrouw Presentatie, Klein Begijnhof | Lange Violettestraat

Orgelkring "De Principaal" vzw werd opgericht in 1988 met als doel de promotie van orgels en klaviermuziek. De vereniging organiseert concerten, cursussen, excursies, lezingen, orgeldemonstraties en bijeenkomsten van kunstenaars. Zij helpt de kwaliteit van de liturgische muziek ondersteunen en wijdt bijzondere aandacht aan het steunen van jonge getalenteerde organisten en een open communicatie over orgels en cultuur met kenners en liefhebbers. U kunt onze orgelwerking steunen door lid te worden van "De Principaal" vzw. Dit kunt u doen door ons uw naam, post- en e-mailadres te bezorgen en het lidgeld van uw keuze te storten (zie bankgegevens hieronder). Het **lidgeld** bedraagt **€ 15** voor één jaar. U kunt ook lid worden van het **Principaalgenootschap** (steunend lidmaatschap) voor **€ 25** per jaar. Het lidmaatschap geeft u recht op kortingen bij onze activiteiten. Ook leden van "Het Orgel in Vlaanderen" genieten deze korting. Het is mogelijk voor een **abonnementsformule** te kiezen. Voor een jaar toegang tot alle concerten, eendaagse evenementen betaalt u **€ 175**. U kan ook lid worden van het **beschermcomité**, steunende bijdrage en alle toegangstickets en eendaagse evenementen inbegrepen, voor **€ 250**.

Wenst u via e-mail op de hoogte te worden gehouden van de activiteiten van "De Principaal"? Wenst u informatie over een bepaalde activiteit? Bezoek onze site **www.deprincipaal.be** of stuur een mailtje naar **info@deprincipaal.be**.